

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی ولایت
واحد آموزش سلامت

زردی (آموزش به بیمار)

تهیه کنندگان: رابعه بینائیان و فاطمه زهرا عادلای

تأیید شده توسط دکتر یوسفی

شماره سند: EL-09-47

تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۱/۱۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۱۱/۱۳

متخصصین آن را توصیه می کنند، ولی باید از دریافت انرژی و مایع کافی نوزاد مطمئن بود.

پیش گیری:

بهترین پیش گیری، تغذیه مکرر نوزاد با شیر مادر می باشد. نوزادان در چند روز اول تولد، باید ۸ تا ۱۲ نوبت شیر بخورند که هر نوبت آن معادل ۳۰ تا ۶۰ میلی لیتر می باشد.

درمان:

فتوتراپی: شروع درمان زردی نوزادی، به سن تولد و سلامت نوزاد بستگی دارد.

تعویض خون: تعویض خون نیز مثل فتوتراپی، به سن تولد و سلامت نوزاد بستگی دارد. ولی در هر حال، نوزادانی که بیلی روبین آن ها بیش از 25mg/dl باشد، کاندید تعویض خون می باشند.

جهت پاسخگویی به سوالات مربوط به این بیماری با شماره
تلفن زیر تماس حاصل فرمایید

تلفن: ۰۲۸-۳۵۲۲۵۱۲۰ الی ۲۸

واحد آموزش سلامت

جهت اطلاعات تکمیلی به سایت ذیل مراجعه نمایید:

Vlayathouse.semums.ac.ir

ریسک فاکتورها:

زایمان زودرس: نوزادانی که زودتر از هفته ۳۵ بارداری متولد می شوند، به سرعت نوزادان بالغ، قادر به برداشت بیلی روبین از خون نمی باشند.

نوزادان نارس، شیر کمتری می خورند و حرکات روده آن ها کم تر است و در نتیجه، مقدار بیلی روبین کمتری همراه مدفوع دفع می کنند.

صدمه و کبودی زیاد در موقع زایمان:

نوزادانی که در جریان زایمان دچار خونمردگی شوند، به علت تخریب گلبول های قرمز، بیلی روبین بیشتری تولید می کنند.

تغذیه با شیر مادر: در بعضی از نوزادانی که با شیر مادر تغذیه می شوند، به خصوص نوزادانی که به مقدار کافی شیر نمی خورند، در معرض خطر از دست دادن آب بدن، عدم دریافت انرژی کافی و زردی نوزادی بیشتری می باشند به علت مزایای تغذیه با شیر مادر،

زردی نوزاد و درمان آن:

زرد شدن پوست و سفیدی چشم نوزادان، زردی نوزادی نامیده می‌شود که ناشی از زیاد بودن مقدار بیلی‌روبین در خون نوزادان می‌باشد. بیلی‌روبین، رنگدانه ناشی از تجزیه شیمیایی محتویات گلبول‌های قرمز می‌باشد.

زردی نوزادان به‌خصوص در نوزادانی که زودتر از هفته ۳۵ بارداری به دنیا می‌آیند (نوزادان نارس) و در بعضی از نوزادانی که از شیر مادر تغذیه می‌کنند، شایع است. این نوع زردی، اغلب به‌علت ناکامل بودن عملکرد کبد نوزادان می‌باشد که قادر به دفع بیلی‌روبین از خون نمی‌باشند. در بعضی موارد، زردی نوزادان ناشی از بیماری‌های زمینه‌ای دیگری است.

اغلب نوزادانی که از هفته ۳۵ تا ۳۸ بارداری به دنیا می‌آیند نیازی به درمان ندارند. به‌ندرت، افزایش غیرطبیعی بیلی‌روبین می‌تواند احتمال صدمه مغزی را افزایش دهد.

علائم بالینی:

علامت اصلی، زرد شدن رنگ پوست و سفیدی چشم می‌باشد. به‌طور معمول، زردی بین روز دوم تا چهارم تولد ظاهر می‌شود و اغلب بین روز سوم تا هفتم به بیش‌ترین مقدار خود می‌رسد.

علائم زیر، دلیل بر زردی شدید و افزایش احتمال عوارض زردی می‌باشند:

- زردی بیش از اندازه پوست
- افزایش شدت زردی در پوست شکم، دست‌ها و پاها
- زرد شدن سفیدی چشم نوزاد
- نوزاد بی‌حال، مریض و خواب‌آلود به‌نظر برسد
- عدم خوردن شیر کافی و نگرفتن

نوزاد سالم

نوزاد دارای زردی

علت بیماری:

افزایش مقدار بیلی‌روبین خون، علت اصلی زردی است. بیلی‌روبین جزء اصلی و طبیعی رنگدانه‌ای است که از شکستن گلبول‌های سرخ و تجزیه محتویات آن به‌وجود می‌آید.

در نوزادان، مقدار تولید بیلی‌روبین بیش‌تر از بالغین می‌باشد که به علت تخریب سریع گلبول‌های قرمز در روزهای اول تولد است.

به‌طور طبیعی، کبد بیلی‌روبین را از خون گرفته و پس از تغییر شکل در روده، وارد کرده و دفع می‌کند.

اغلب موارد، کبد نوزادان قادر به برداشت کافی بیلی‌روبین از خون نبوده و سبب افزایش آن می‌شود. زردی ناشی از این وضعیت طبیعی نوزادی، زردی فیزیولوژیک نامیده می‌شود و به‌طور معمول در روزهای دوم و سوم تولد ظاهر می‌شود.